Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (šiesta komora)

z 27. septembra 2012 *

„Piaty rámcový program pre výskum, technologický rozvoj a demonštračné aktivity — Zmluvy týkajúce sa projektov ‚Formation of a New Design House for MST' a ‚Assessment of a New Anodic Bonder' — Vymáhanie časti vyplateného finančného príspevku — Rozhodnutie predstavujúce exekučný titul — Rozhodnutie, ktorým sa v priebehu konania mení napadnuté rozhodnutie — Právne odôvodnenie žaloby — Povaha uvádzaných žalobných dôvodov — Legitímna dôvera — Povinnosť odôvodnenia — Zásada riadnej správy vecí verejných"

Vo veci T-387/09,

Applied Microengineering Ltd, so sídlom v Didcote (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: pôvodne P. Walravens a J. De Wachter, neskôr P. Walravens a J. Blockx, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: S. Petrova, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci R. Van der Hout, advokát,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2009) 5797 zo 16. júla 2009, týkajúceho sa vymáhania sumy 258 560,61 eura navýšenej o úroky, ktorú dlhuje žalobkyňa v rámci projektov IST-1999-11823 FOND MST (Formation of a New Design House for MST) a IST-2000-28229 ANAB (Assessment of a New Anodic Bonder),

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora),

v zložení: predseda komory H. Kanninen, sudcovia N. Wahl a S. Soldevila Fragoso (spravodajca),

tajomník: T. Weichert, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. júna 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

Právny rámec

1 Podľa článku 256 prvého odseku ES „rozhodnutia Rady alebo Komisie, ktoré ukladajú peňažný záväzok osobám iným než sú štáty, sú vykonateľné“.

2 Článok 72 ods. 2 nariadenia Rady (ES, Euratom) č 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 248, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 74), stanovuje, že „orgán môže formálne stanoviť rozhodnutím, že existuje pohľadávka voči iným osobám, než sú štáty, ktoré je vynútiteľné v zmysle článku 256 [ES]“.

Skutkové okolnosti

3 Európske spoločenstvo zastúpené Komisiou Európskych spoločenstiev uzavrelo so žalobkyňou, Applied Microengineering Ltd, dve dohody o grantoch v rámci piateho rámcového programu Spoločenstva pre výskum, technologický rozvoj a demonštračné aktivity (1998 – 2002).

4 Prvá zmluva s referenčným číslom IST-1999-11823 a názvom „Formation of a New Design House for MST“ (ďalej len „zmluva FOND MST“), bola uzavretá medzi Spoločenstvom, zastúpeným Komisiou, a žalobkyňou ako jediným hlavným zmluvným partnerom 21. decembra 1999 na obdobie 24 mesiacov počínajúc 1. januárom 2000. Na túto zmluvu sa uplatnili všeobecné podmienky vo verzii „jeden zmluvný partner“ typovej zmluvy používanej na špecifické sprievodné opatrenia pri opatreniach na zavádzanie technológií.

5 Druhá zmluva pod referenčným číslom IST-2000-28229 a názvom „Assessment of a New Anodic Bonder“ (ďalej len „zmluva ANAB“), bola uzavretá medzi Spoločenstvom, zastúpeným Komisiou, a štyrmi spoločnosťami, medzi nimi aj žalobkyňou, a bola podpísaná 14. novembra 2001 pôvodne na obdobie pätnástich mesiacov počínajúc od 1. decembra 2001. Táto zmluva bola päťkrát upravovaná na účely zohľadnenia zmien v údajoch niektorých zmluvných strán, predĺženia jej trvania na celkovo 25 mesiacov a pristúpenia 1. augusta 2003 k výmene koordinátora projektu, žalobkyne, ktorú nahradila iná spoločnosť. Na túto zmluvu sa uplatnili všeobecné podmienky vo verzii „viac zmluvných partnerov“ typovej zmluvy používanej na špecifické sprievodné opatrenia pri opatreniach na zavádzanie technológií.

6 V rámci rokovaní o každej zmluve žalobkyňa vyplnila formulár s podkladmi pre zmluvu (ďalej len „formulár FPC“), ktorý slúži na dodanie informácií o obsahu projektu, ako aj na administratívne zhrnutie týkajúce sa nákladov a ich rozpisu podľa rokov. Pri tejto príležitosti žalobkyňa uviedla účtovné a finančné pravidlá, ktoré už Komisii poskytla v rámci predchádzajúcej zmluvy financovanej podľa štvrtého rámcového programu pre výskum, technologický rozvoj a demonštračné aktivity (1994 – 1998), pri ktorej vychádzala pri svojich hodinových sadzbách z „priemerných miezd“, a nie z reálnych miezd. Žalobkyňa poslala Komisii 10. novembra 1999 formulár FPC týkajúci sa zmluvy FOND MST a v marci 2001 jej poslala formulár FPC týkajúci sa zmluvy ANAB.

7 Článok 3 ods. 1 zmluvy FOND MST a zmluvy ANAB stanovuje, že celkové sumy oprávnených nákladov projektov sa odhadujú na 450 000 a 918 808 eur. V odseku 2 tohto ustanovenia sa uvádza, že Spoločenstvo financuje tieto náklady do maximálnej výšky 450 000 a 560 000 eur. Podľa odseku 3 týchto ustanovení sa tieto finančné príspevky vyplácajú podľa podmienok stanovených v článku 3 prílohy II týchto zmlúv, v rámci zmluvy FOND MST na bankový účet žalobkyne a v rámci zmluvy ANAB na účet koordinátora, ktorý ich má previesť na hlavných zmluvných partnerov.

8 Podľa článku 3 ods. 3 prílohy II týchto zmlúv rôzne platby vykonané Komisiou sa majú považovať za jednoduché preddavky až do schválenia poslednej čiastkovej dodávky.

9 Odsek 4 uvedeného článku spresňuje, že ak uvedené platby budú prevyšovať sumu, ktorú Komisia skutočne dlhuje, jej zmluvní partneri sú povinní vrátiť jej rozdiel v lehote, ktorú stanoví Komisia v doporučenom liste s potvrdením o doručení. V prípade, že by nedošlo k vráteniu v tejto lehote, k dlžnej sume sa pripočítajú úroky podľa sadzby Európskej centrálnej banky (ECB) uplatňovanej na jej hlavné refinančné operácie v prvý deň mesiaca, v ktorom uplynula lehota stanovená Komisiou, ku ktorým sa pripočíta 1,5 percentuálneho bodu, okrem prípadov, keď by sa na úroky vzťahovala iná klauzula zmluvy. Úroky sa počítajú odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty stanovenej Komisiou až do dňa prijatia prostriedkov.

10 Ten istý odsek spresňuje okrem iného, že akonáhle bude mať Komisia pohľadávku voči niektorému zo svojich zmluvných partnerov a rozhodne sa voči nemu vydať príkaz na vymáhanie, tento príkaz na vymáhanie predstavuje exekučný titul v zmysle článku 256 ES.

11 Podľa článku 5 ods. 1 sa zmluvy FOND MST a ANAB riadia belgickým právom. Odsek 2 tohto ustanovenia obsahuje arbitrážnu doložku v zmysle článku 238 ES, podľa ktorej je Všeobecný súd a v prípade odvolania Súdny dvor výlučne príslušný rozhodnúť v prípade sporov vzniknutých medzi Spoločenstvom na jednej strane a ostatnými zmluvnými partnermi na druhej strane, pokiaľ ide o platnosť, uplatniteľnosť a akýkoľvek výklad týchto zmlúv.

12 Podľa ustanovení článku 17 ods. 1 prílohy II týchto dvoch zmlúv „Komisia alebo akýkoľvek ňou poverený zástupca môže začať audit kedykoľvek počas trvania zmluvy, a to až do piatich rokov od každej platby príspevku zo strany Spoločenstva, tak ako je to definované v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tejto prílohy“.

13 Na základe týchto ustanovení Komisia požiadala audítorskú spoločnosť, aby vykonala finančný audit nákladov žalobkyne, o čom ju informovala 16. augusta 2005. Tento audit prebehol 13. až 17. februára 2006 a audítorská spoločnosť 22. septembra 2006 poslala žalobkyni svoju predbežnú správu poštou aj elektronicky. Keďže žalobkyňa nedostala papierovú verziu tohto dokumentu, audítorská spoločnosť jej ju znova poslala elektronickou poštou 6. novembra 2006 a poskytla žalobkyni lehotu jeden mesiac na predloženie jej pripomienok v súlade s článkom 17 ods. 3 prílohy II týchto dvoch zmlúv. V tejto správe sa identifikoval určitý počet úprav, ktoré boli potrebné v oblasti personálnych nákladov, využívania subdodávateľov, cestovných výdavkov a iných špecifických nákladov.

14 Finančný riaditeľ žalobkyne poverený komunikáciou s audítorskou spoločnosťou si vyžiadal predĺženie lehoty o jeden týždeň navyše, aby reagoval na správu, čo mu bolo umožnené 13. decembra 2006, ale napokon nepredložil žiadne pripomienky, napriek dvom upomienkam z 10. a 17. januára 2007 a druhej žiadosti o predĺženie lehoty zo 17. januára 2007, ktoré mu bolo poskytnuté. Audítorská spoločnosť tak 20. apríla 2007 svoju správu podpísala. Doporučenou zásielkou z 21. mája 2007 Komisia informovala žalobkyňu o ukončení auditu, keďže táto nereagovala, a oznámila jej, že potvrdzuje závery tejto správy. Konečná audítorská správa potvrdená Komisiou teda dospela k záveru, že úpravy sa majú týkať pôvodne odsúhlasených nákladov, ktoré sa týkajú sumy 135 262,94 eura pre zmluvu FOND MST a 123 297, 67 eura pre zmluvu ANAB.

15 Podľa ustanovení článku 17 ods. 4 prílohy II týchto dvoch zmlúv Komisia môže na základe záverov auditu prijať akékoľvek primerané opatrenia, ktoré považuje za potrebné, vrátane vydania príkazu na vymáhanie všetkých alebo len časti platieb, ktoré uskutočnila.

16 Dňa 6. septembra 2007 teda Komisia poslala žalobkyni dva listy s predbežnou informáciou, v ktorých uvádzala, že na základe záverov auditu bude účasť na neoprávnených nákladoch, ktoré žalobkyňa uhradila a ktoré preddavkovo zaplatila Komisia, predmetom vymáhania. Zároveň žalobkyňu

informovala, že jej útvary majú získať späť finančný príspevok Spoločenstva vo výške 135 262,94 eura pre zmluvu FOND MST a 123 297,67 eura pre zmluvu ANAB. Spresnila, že v blízkej budúcnosti budú prijaté oznámenia o dlhu.

17 Listom z 22. októbra 2007 Komisia teda vystavila dve oznámenia o dlhu určené žalobkyni na úhradu 135 262,94 a 123 297,67 eura do 26. novembra 2007.

18 Elektronickou poštou z 29. októbra 2007 finančný riaditeľ žalobkyne oznámil Komisii, že neposlal audítorskú správu svojim nadriadeným, ktorí neboli informovaní o vývoji konania, a že podal výpoveď.

19 Dňa 9. novembra 2007 žalobkyňa poslala Komisii odpoveď na body skúmané v audítorskej správe s tým, že uvádzala najmä problémy, s ktorými sa stretla v rámci zmluvy ANAB po výmene koordinátora, pozitívne hodnotenie konečných technických správ a otázku oprávnenosti nákladov vzhľadom na reálne hodinové sadzby a rozdiely medzi výkazmi o odpracovaných hodinách. Komisia poslala tento list audítorskej spoločnosti, ktorá žalobkyni odpovedala 28. januára 2008. Dňa 3. júna 2008 žalobkyňa reagovala na tento list tým, že Komisii predložila nové pripomienky a zároveň sa pýtala, aký je postup pri namietaní týchto dvoch oznámení o dlhu.

20 Dňa 22. augusta 2008 Komisia informovala žalobkyňu, že jej pripomienky k audítorskej správe nepriniesli žiadnu novú skutočnosť, ktorá by odôvodnila opätovné začatie auditu.

21 Dňa 8. septembra 2008 žalobkyňa znovu spochybňovala závery Komisie, ktorá jej poslala 24. októbra 2010 dva listy s oznámením o výpočte úrokov z omeškania.

22 Dňa 11. februára 2009 žalobkyňa namietala obe oznámenia o dlhu a 16. júla 2009 Komisia prijala rozhodnutie K(2009) 5797 týkajúce sa vymáhania sumy 258 560,61 eura, navýšenej o úroky, ktorú dlhuje [žalobkyňa] v rámci projektov IST-1999-11823 FOND MST (Formation of a New Design House for MST) a IST-2000-28229 ANAB (Assessment of a New Anodic Bonder, ktorým Komisia žiada vrátenie 135 262,94 a 123 297,67 eura, navýšených o úroky z omeškania na základe ustanovení článku 256 ES (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

23 Pre faktickú chybu v oznámení o dlhu týkajúcom sa zmluvy ANAB Komisia vydala dobropis na sumu 57 227,32 eura v prospech žalobkyne.

24 Dňa 25. marca 2010 Komisia prijala rozhodnutie K(2010) 2125, ktorým sa opravilo napadnuté rozhodnutie a ktorým sa článok 1 napadnutého rozhodnutia nahradil novým článkom s upravenou výškou sumy, ktorú má vrátiť žalobkyňa v rámci zmluvy ANAB a ktorá sa stanovila na 66 070,35 eura namiesto 123 297,67 eura.

Konanie a návrhy účastníkov konania

25 Žalobkyňa návrhom zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa 26. septembra 2009 podala žalobu založenú na článku 230 ES.

26 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (šiesta komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.

27 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky Všeobecného súdu boli vypočuté na pojednávaní 12. júna 2012.

28 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

29 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

30 Na podporu svojej žaloby žalobkyňa uvádza sedem žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod vychádza z porušenia podstatných formálnych náležitostí. Druhým žalobným dôvodom žalobkyňa tvrdí, že žalovaný nárok Komisie bol premlčaný. Tretím žalobným dôvodom žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia pravidiel uplatniteľných na oprávnené náklady. Štvrtý žalobný dôvod vychádza z porušenia základných sociálnych práv. Piatym žalobným dôvodom sa žalobkyňa dovoláva porušenia zásady legitímnej dôvery. Šiesty žalobný dôvod je založený na nedostatočnom odôvodnení. Napokon siedmym žalobným dôvodom žalobkyňa tvrdí, že Komisia porušila zásadu riadnej správy vecí verejných.

O námietke neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia

31 V priebehu pojednávania Komisia vzniesla námietku neprípustnosti vychádzajúcu zo straty záujmu na konaní zo strany žalobkyne pre prijatie rozhodnutia z 25. marca 2010, ktoré menilo článok 1 napadnutého rozhodnutia, a zo skutočnosti, že žalobkyňa nepodala návrh smerujúci k úprave jej žalobných návrhov a dôvodov.

32 Žalobkyňa sa domnieva, že jej žaloba je stále prípustná, pretože jediným predmetom rozhodnutia z 25. marca 2010 bola oprava faktickej chyby, ktorej sa Komisia dopustila pri určovaní výšky požadovanej sumy, a nie ostatné aspekty napadnutého rozhodnutia, z ktorých sa dôvodnosť vymáhanej pohľadávky stále spochybňuje.

33 Treba pripomenúť, že na účely opravy chyby vo výpočte, na ktorú upozornila žalobkyňa v žalobe, Komisia v priebehu konania prijala rozhodnutie, ktorým sa nahradil článok 1 napadnutého rozhodnutia novým článkom opravujúcim výšku sumy, ktorú by mala vrátiť žalobkyňa v rámci zmluvy ANAB tým, že ju stanovila na 66 070,35 eura namiesto 123 297,67 eura. Neupravila však ostatné časti napadnutého rozhodnutia.

34 Treba teda konštatovať, že jedine argument založený na chybe vo výpočte vymáhanej sumy v súvislosti so zmluvou ANAB, ktorý uviedla žalobkyňa vo svojej žalobe, stratil svoju opodstatnenosť z dôvodu prijatia opravného rozhodnutia a že žalobkyňa si zachováva záujem na konaní, pokiaľ ide o ostatné žalobné dôvody a tvrdenia uvedené v žalobe.

O právnom odôvodnení žaloby

35 V priebehu pojednávania žalobkyňa potvrdila, že svoju žalobu založila na ustanovení článku 230 ES. Komisia sa naproti tomu domnieva, že druhý a štvrtý žalobný dôvod sú v rámci žaloby o neplatnosť neprípustné.

36 Podľa ustálenej judikatúry akty prijaté inštitúciami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou čisto zmluvného rámca, vzhľadom na svoju povahu nepatria medzi akty uvedené v článku 249 ES (uznesenia Súdu prvého stupňa z 9. januára 2001, Innova/Komisia, T-149/00, Zb. s. II-1, bod 28; z 10. mája 2004, Musée Grévin/Komisia, T-314/03 a T-378/03, Zb. s. II-1421, bod 64, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. júna 2009, ArchiMEDES/Komisia, T-396/05 a T-397/05, neuverejnený v Zbierke, bod 54).

37 V skutočnosti ak by sa súd Európskej únie považoval za príslušný rozhodovať vo veci takýchto aktov, riskoval by v prípade, že by zmluva neobsahovala arbitrážnu doložku, rozšírenie svojej právomoci nad rámec sporov, o ktorých mu v taxatívne stanovených prípadoch umožňuje rozhodovať článok 240 ES, keďže toto ustanovenie zveruje všeobecnú právomoc rozhodovať o sporoch, v ktorých je stranou Spoločenstvo, vnútroštátnym súdom (rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1985, Maag/Komisia, 43/84, Zb. s. 2581, bod 26; pozri tiež v tomto zmysle uznesenie Súdu prvého stupňa z 3. októbra 1997, Mutual Aid Administration Services/Komisia, T-186/96, Zb. s. II-1633, body 45 až 52).

38 Na rozdiel od aktov uvedených v bode 36 vyššie rozhodnutia, ktoré predstavujú exekučný titul, o ktorom hovorí článok 256 ES, patria pri neexistencii opačného ustanovenia v Zmluve o ES medzi tie, ktoré sú uvedené v článku 249 ES, ktorých dôvodnosť možno namietať len pred súdom rozhodujúcim o neplatnosti na základe článku 230 ES (uznesenie Všeobecného súdu z 13. septembra 2011, CEVA/Komisia, T-224/09, neuverejnené v Zbierke, bod 59).

39 To je najmä prípad rozhodnutia, ktoré predstavuje exekučný titul a ktoré je prijaté na účely vymáhania pohľadávky vzniknutej zo zmluvy, ktorú uzavrela inštitúcia. V skutočnosti, ak by aj zmluva takéhoto typu výslovne umožňovala, ako to je v tomto prípade, prijatie takýchto rozhodnutí, ich právnu povahu by nedefinovala zmluva alebo vnútroštátne právo, ktoré by sa na ňu vzťahovalo, ale Zmluva o ES a osobitne jej článok 256. Tento článok teda nestanovuje odlišný právny režim pre rozhodnutia, ktoré predstavujú exekučný titul, prijaté na účely vymáhania zmluvnej pohľadávky.

40 Pri rozhodovaní o žalobe o neplatnosť na základe ustanovení článku 230 ES musí súd Únie posúdiť zákonnosť napadnutého aktu z hľadiska Zmluvy o ES alebo z hľadiska akéhokoľvek právneho predpisu týkajúceho sa jej uplatňovania, teda z hľadiska práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 17. decembra 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, Zb. s. 1125, bod 3). Naopak v rámci žaloby podanej na základe článku 238 ES môže žalobca zmluvnej inštitúcii vytýkať len porušenie ustanovení zmluvy alebo porušenie práva uplatniteľného na zmluvu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 18. decembra 1986, Komisia/Zoubek, 426/85, Zb. s. 4057, bod 4, a uznesenie Všeobecného súdu z 8. februára 2010, Alisei/Komisia, T-481/08, Zb. s. II-117, body 94 až 96).

41 V predmetnom prípade teda žalobné dôvody predstavené v žalobe s cieľom, aby sa Všeobecný súd vyjadril k zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré predstavuje exekučný titul v zmysle článku 256 ES, musia byť vzhľadom na zmluvné ustanovenia a uplatniteľné vnútroštátne právo zamietnuté ako neprípustné.

42 Každý zo žalobných dôvodov uvedených žalobkyňou treba teda preskúmať postupne z hľadiska týchto princípov.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení podstatných formálnych náležitostí

43 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia porušila niektoré podstatné formálne náležitosti, keď jej jednak adresovala niektoré zásielky na nesprávnu adresu a jednak odmietla znovuotvoriť audit na základe jej pripomienok. Komisia sa domnieva, že neporušila žiadnu podstatnú formálnu náležitosť a zdôrazňuje nedbanlivosť žalobkyne, ktorá jej oznámila len jednu zmenu adresy.

44 Tento žalobný dôvod treba zamietnuť ako neprípustný v rámci žaloby založenej za ustanoveniach článku 230 ES v rozsahu, v akom sa zakladá na podstatných formálnych náležitostiach stanovených v zmluvných ustanoveniach, a nie na právnych predpisoch Únie.

O druhom žalobnom dôvode založenom na premlčaní žalovaného nároku Komisie

45 Podľa ustanovení článku 17 ods. 1 prílohy II zmluvy FOND MST a zmluvy ANAB „Komisia alebo akýkoľvek ňou poverený zástupca môže začať audit kedykoľvek počas trvania zmluvy, a to až do piatich rokov od každej platby príspevku zo strany Spoločenstva, tak ako je to definované v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tejto prílohy“. Článok 3 ods. 1 prvý pododsek týchto dokumentov opisuje spôsoby platby príspevkov zo strany Spoločenstva s tým, že rozlišuje po prvé „úvodný preddavok“, ku ktorému malo dôjsť v lehote maximálne 60 dní od podpisu zmluvy, po druhé „pravidelné platby“, ktoré sa mali vykonať v lehote maximálne 60 dní od dátumu schválenia pravidelných správ, dokladov o zodpovedajúcich nákladoch a ďalších podkladov k projektu Komisiou a po tretie „konečnú platbu“, ktorá mala byť vyplatená v lehote 60 dní od dátumu, keď Komisia schválila posledný podkladový dokument projektu.

46 Účastníci konania sa rozchádzajú pri výklade tohto článku 17 ods. 1 prílohy II oboch zmlúv, pričom žalobkyňa sa domnieva, že žalobný nárok Komisie sa premlčal, pokiaľ ide o platby spred viac ako piatich rokov pred 27. septembrom 2005, dátumom začiatku auditu a ktoré sa týkali preddavkov, zatiaľ čo Komisia sa domnieva, že premlčacia doba mohla začať plynúť až od prvej platby za skutočne vynaložené náklady.

47 Pokiaľ ide o žalobný dôvod týkajúci sa výkladu zmluvných ustanovení, ten musí byť zamietnutý ako neprípustný v rámci žaloby podanej na základe ustanovení článku 230 ES.

O treťom žalobnom dôvode založenom na zjavne nesprávnom posúdení pravidiel uplatniteľných na oprávnené náklady

O odvolávke na nesprávne ustanovenia v audítorskej správe

48 V replike žalobkyňa uviedla, že vyjadrenie Komisie k žalobe jej umožnilo zistiť, že audítor použil nesprávne číslovanie článkov pre zmluvu ANAB, čo by mohlo mať za následok neplatnosť auditu v celom rozsahu.

49 Hoci žalobný dôvod vychádzajúci z nesprávneho výberu právneho základu je v rámci žaloby podanej na základe ustanovení článku 230 ES prípustný, treba konštatovať, že žalobkyňa v danom prípade tvrdí, že audítor vo svojej správe vychádzal z nesprávnych ustanovení zmluvy, ale že nenamieta právny základ napadnutého rozhodnutia, konkrétne článok 256 ES, ani nariadenie č. 1605/2002. Preto treba tento žalobný dôvod zamietnuť ako neprípustný.

O zjavne nesprávnom posúdení týkajúcom sa oprávnených nákladov

50 Žalobkyňa okrem iného tvrdí, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia pravidiel uplatniteľných na oprávnené náklady, keď vychádzala z výkladu zmluvných ustanovení, ktorý vypracoval audítor.

51 Tvrdenia týkajúce sa výkladu zmluvných ustanovení musia byť zamietnuté ako neprípustné v rámci žaloby podanej na základe ustanovení článku 230 ES.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení základných sociálnych práv

52 Žalobkyňa sa domnieva, že napadnuté rozhodnutie spôsobilo, že jej zamestnanci boli odmeňovaní na úrovni oveľa nižšej, ako je minimálna mzda, čo predstavuje porušenie práva na primeranú odmenu, a tým aj porušenie základných sociálnych práv.

53 Treba však pripomenúť, že žiadne ustanovenie práva Únie neumožňuje domnievať sa, že Komisia je zodpovedná za spôsob použitia poskytnutých prostriedkov na strane ich prijímateľov v rámci piateho rámcového programu pre výskum, technologický rozvoj a demonštračné aktivity. Napadnuté rozhodnutie má okrem toho zámer len vrátiť personálne náklady, ktoré Komisia považuje za neoprávnené z titulu zmluvných ustanovení, a nemá spätne stanovovať hodinovú mzdu zamestnancov žalobkyne.

54 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že podľa belgického práva sa majú zmluvy analyzovať z hľadiska spoločnej vôle zmluvných strán a ich zmysel možno vykladať najmä v súlade so skutočnosťami, ktoré zmluve predchádzali, treba ho zamietnuť ako neprípustné v rámci žaloby podanej na základe ustanovení článku 230 ES.

55 Štvrtý žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť v celom jeho rozsahu.

O piatom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady legitímnej dôvery

56 Žalobkyňa sa domnieva, že Komisia porušila zásadu ochrany legitímnej dôvery tým, že počas piatich rokov nevyjadrila žiadnu pripomienku týkajúcu sa neprijateľnej povahy metódy výpočtu mzdových nákladov, o ktorej bola oboznámená už pred uzavretím zmlúv.

57 Podľa ustálenej judikatúry sa právo domáhať sa ochrany legitímnej dôvery vzťahuje na každú osobu podliehajúcu súdnej právomoci nachádzajúcu sa v situácii, keď u nej inštitúcia Únie vyvolala dôvodné nádeje [rozsudok Súdneho dvora z 11. marca 1987, Van den Bergh en Jurgens a Van Dijk Food Products (Lopik)/Komisia, 265/85, Zb. s. I-1155, bod 44].

58 Právo domáhať sa uplatnenia tejto zásady ale predpokladá splnenie troch kumulatívnych podmienok. Po prvé dotknutej osobe museli byť administratívou Únie poskytnuté presné, bezpodmienečné a súhlasné záruky, pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov. Po druhé tieto záruky musia byť spôsobilé vyvolať legitímne očakávanie u toho, komu sú určené. Po tretie poskytnuté záruky musia byť v súlade s uplatniteľnými predpismi (pozri rozsudky Súdu prvého stupňa z 30. júna 2005, Branco/Komisia, T-347/03, Zb. s. II-2555, bod 102 a tam citovanú judikatúru; z 23. februára 2006, Cementbouw Handel & Industrie/Komisia, T-282/02, Zb. s. II-319, bod 77, a z 30. júna 2009, CPEM/Komisia, T-444/07, Zb. s. II-2121, bod 126).

59 Pokiaľ ide o prvú podmienku, podľa ustálenej judikatúry sú takýmito zárukami bez ohľadu na formu oznámenia informácie, ktoré sú presné, bezpodmienečné a súhlasné a ktoré pochádzajú z oprávnených a spoľahlivých zdrojov (rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. marca 2003, Innova Privat-Akademie/Komisia, T-273/01, Zb. s. II-1093, bod 26). Naopak, nikto nemôže poukazovať na porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery, pokiaľ neexistujú presné záruky, ktoré mu mal poskytnúť správny orgán (rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. januára 2000, Mehibas Dordtselaan/Komisia, T-290/97, Zb. s. II-15, bod 59).

60 V danom prípade zo skutočností v spise nevyplýva, že by Komisia dala žalobkyni presnú záruku, že bude akceptovať metódu výpočtu personálnych nákladov.

61 Samotná skutočnosť, že žalobkyňa informovala Komisiu v rámci formuláru FPC, ktorý poslala pred podpisom zmlúv, o finančných a účtovných pravidlách, ktoré uplatnila pri predchádzajúcich zmluvách, a že v rámci komunikácie vo februári a marci 2001 jej poslala informácie s poznámkou o použití cieľovej mzdy, nemôže byť z podstaty veci stotožňované s informáciami od Komisie, ktoré sú presné, bezpodmienečné a súhlasné, pokiaľ ide o jej odsúhlasenie tejto metódy.

62 Keďže žalobkyňa neoznačila žiadnu presnú záruku alebo prísľub, ktorý by mohol u nej vyvolať legitímnu dôveru, že Komisia súhlasila s metódou výpočtu personálnych nákladov, treba piaty žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný bez toho, aby bolo potrebné posúdiť dve ďalšie podmienky uvedené v bode 58 vyššie.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia

63 Žalobkyňa sa domnieva, že Komisia nedostatočne odôvodnila napadnuté rozhodnutie.

64 Podľa ustálenej judikatúry rozsah povinnosti odôvodnenia závisí od povahy príslušného aktu a od kontextu, v akom bol prijatý. Odôvodnenie musí jasne a nepochybne vyjadrovať úvahu inštitúcie, ktorá akt vydala, takým spôsobom, aby na jednej strane umožnilo súdu Únie vykonať preskúmanie jeho zákonnosti a na druhej strane umožnilo dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi prijatého opatrenia, aby mohli brániť svoje práva a overiť, či rozhodnutie je dôvodné.

65 Nevyžaduje sa, aby boli v odôvodnení presne uvedené všetky relevantné právne a skutkové okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa má posudzovať nielen s ohľadom na jeho znenie, ale tiež s ohľadom na jeho kontext, ako aj na všetky právne predpisy upravujúce dotknutú oblasť (rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 63, a rozsudok Všeobecného súdu z 30. novembra 2011, Sniace/Komisia, T-238/09, neuverejnený v Zbierke, bod 37).

66 Komisia najmä nie je povinná zaujať stanovisko ku všetkým tvrdeniam, ktorých sa pred ňou dovolávali dotknuté osoby. Stačí, aby uviedla skutočnosti a právne úvahy, ktoré majú v štruktúre rozhodnutia zásadný význam (rozsudok Súdneho dvora z 1. júla 2008, Chronopost a La Poste/UFEX a i., C-341/06 P a C-342/06 P, Zb. s. I-4777, bod 96, a rozsudok Všeobecného súdu z 3. marca 2010, Freistaat Sachsen a i./Komisia, T-102/07 a T-120/07, Zb. s. II-585, bod 180).

67 Ak bola dotknutá osoba úzko zapojená do procesu vypracovania napadnutého rozhodnutia, a teda poznala dôvody, pre ktoré ho správny orgán prijal, rozsah povinnosti odôvodnenia závisí od kontextu, ktorý bol vytvorený takouto účasťou (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 14. januára 1981, Nemecko/Komisia, 819/79, Zb. s. 21, body 19 až 21, a zo 14. novembra 1989, Taliansko/Komisia, 14/88, Zb. s. 3677, bod 11). V takom prípade sú požiadavky judikatúry v tejto oblasti veľmi zmiernené (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 11. decembra 1980, Acciaierie e Ferriere Lucchini/Komisia, 1252/79, Zb. s. 3753, bod 14, a z 28. októbra 1981, Krupp Stahl/Komisia, 275/80 a 24/81, Zb. s. 2489, body 10 až 13).

68 S prihliadnutím na tieto zásady treba teda posúdiť žalobný dôvod týkajúci sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

69 V prvom rade žalobkyňa Komisii vytýka, že v napadnutom rozhodnutí sa len odvolala na audítorskú správu bez toho, aby ju dala do prílohy, a bez toho, aby sama posúdila skutkový stav.

70 Treba najskôr zdôrazniť, že správa bola zaslaná žalobkyni, ktorá mala príležitosť na ňu reagovať a predložiť svoje pripomienky.

71 Z napadnutého rozhodnutia ale vyplýva, že Komisia uviedla, že podľa audítorskej správy niektoré doklady o nákladoch predložené žalobkyňou boli nadhodnotené, a spresnila, že ide o personálne náklady, náklady týkajúce sa práce tretích strán, ako aj cestovné výdavky, a uviedla sumy týkajúce sa konkrétnej zmluvy. Následne Komisia spomenula pripomienky uvedené žalobkyňou po uplynutí zmluvne dohodnutých lehôt a uviedla, že tieto pripomienky neprinášajú žiadnu doplňujúcu informáciu, ktorá by odôvodnila opätovné začatie auditu, a rozhodla o začatí konania o vymáhaní predmetných súm.

72 Komisia teda v napadnutom rozhodnutí s odvolaním sa na audítorskú správu dostatočne jasným spôsobom uviedla dôvody, pre ktoré sa rozhodla vymáhať predmetné sumy, čím umožnila žalobkyni domáhať sa svojich práv pred súdom Únie a súdu Únie vykonať preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia bez toho, aby bolo potrebné dávať do prílohy napadnutého rozhodnutia túto audítorskú správu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 17. januára 1995, Publishers Association/Komisia, C-360/92 P, Zb. s. I-23, bod 39; rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. januára 1995, Branco/Komisia, T-85/94, Zb. s. II-45, bod 32, a z 24. januára 1995, BEMIM/Komisia, T-114/92, Zb. s. II-147, bod 41).

73 V druhom rade sa žalobkyňa domnieva, že Komisia nezohľadnila argumenty, ktoré uviedla vo svojej reakcii na audítorskú správu. Treba ale konštatovať, že napadnuté rozhodnutie je v tomto ohľade dostatočne odôvodnené, Komisia spomenula korešpondenciu žalobkyne z 9. novembra 2007 a z 3. júna 2008 a uviedla, že sa po jej preskúmaní domnievala, že neprináša nové skutočnosti, ktoré by odôvodnili znovuotvorenie auditu, najmä pokiaľ ide o personálne náklady (mzdové škrty, výpočet hodinových sadzieb a oznámenie sadzieb pred začatím projektov).

74 Šiesty žalobný dôvod musí byť tak zamietnutý v celom svojom rozsahu.

O siedmom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady riadnej správy vecí verejných

75 Žalobkyňa Komisii vytýka, že porušila zásadu riadnej správy vecí verejných a svoju povinnosť náležitej starostlivosti tým, že odmietla preskúmať dôkazné prostriedky, ktoré boli predložené po ukončení auditu, a tým, že posielala svoje zásielky na nesprávnu adresu.

76 Treba poznamenať, že medzi záruky poskytované právnym poriadkom Únie v správnych konaniach patrí najmä zásada riadnej správy vecí verejných, ktorá je uvedená v článku 41 Charty základných práv Európskej únie vyhlásenej 7. decembra 2000 v Nice (Ú. v. ES C 364, s. 1), ku ktorej sa viaže povinnosť príslušnej inštitúcie starostlivo a nestranne preskúmať všetky relevantné skutočnosti dotknutého prípadu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2003, Atlantic Container Line a i./Komisia, T-191/98, T-212/98 až T-214/98, Zb. s. II-3275, bod 404).

77 Treba teda preskúmať, či námietky, ktoré predložila žalobkyňa, môžu preukázať, že Komisia porušila túto zásadu.

O chybách týkajúcich sa korešpondenčnej adresy

78 Pokiaľ ide o adresu, na ktorú Komisia posielala žalobkyni rôzne zásielky, treba na úvod uviesť, že žalobkyňa oznámila Komisii len jednu zmenu adresy, a to 7. januára 2002, prostredníctvom hromadnej obchodnej správy z 25. februára 2002. Napriek tomu žalobkyňa priznáva, že adresu zmenila ešte dvakrát, 17. mája 2006 a 27. novembra 2007.

79 Po prvé zo spisu vyplýva, že Komisia poslala žalobkyni doporučene list s informáciou o začatí auditu 16. augusta 2005 na jej starú adresu platnú do 7. januára 2002, ale že aj napriek tomu dostala potvrdenie o doručení tejto zásielky 27. septembra 2005. Treba tiež konštatovať, že žalobkyňa priznala, že prijala tento doporučený list a že ho pripojila ako prílohu žaloby.

80 Po druhé, pokiaľ ide o list z 21. mája 2007, ktorým bola žalobkyňa informovaná o ukončení auditu, zo spisu vyplýva, že list jej bol poslaný doporučene s potvrdením o doručení na adresu, ktorú žalobkyňa Komisii uviedla 25. februára 2002. Nemožno teda Komisii vytýkať, že postupovala týmto spôsobom, keďže jej žalobkyňa neoznámila zmenu adresy, ku ktorej došlo 17. mája 2006. Jednak samotné ukončenie zmluvného vzťahu nezbavilo žalobkyňu povinnosti informovať Komisiu o zmene jej adresy, keďže prebiehal audit. Jednak jednoduché uvedenie adresy v rámci podpisu v elektronickej správe, ktorú žalobkyňa poslala audítorovi v roku 2006, nemôže postačovať na to, aby sa informovanie Komisie o zmene adresy dalo považovať za dostatočné, aj keď audítor postúpil túto elektronickú komunikáciu Komisii (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 5. júna 1980, Belfiore/Komisia, 108/79, Zb. s. 1769, bod 6).

81 Po tretie žalobkyňa Komisii vytýka, že jej poslala viaceré dokumenty na nesprávnu adresu, konkrétne listy s predbežnou informáciou zo 6. septembra 2007, výkazy o dlhoch z 22. októbra 2007 a list z 9. januára 2008. Rovnako aj audítor poslal 22. septembra 2006 v mene Komisie návrh audítorskej správny na nesprávnu adresu.

82 Zo spisu však vyplýva, že audítor poslal predbežnú správu 22. septembra 2006 na adresu, ktorú žalobkyňa uviedla 25. februára 2002, ale tentoraz sa zásielka vrátila. Zároveň audítor túto správu žalobkyni poslal dvakrát elektronickou poštou, 22. septembra a 6. novembra 2006, dátum, pri ktorom žalobkyňa priznáva, že ju dostala. Rovnako aj listy zo 6. septembra 2007 a oznámenia o dlhu z 22. októbra 2007 Komisia poslala žalobkyni doporučene s potvrdením o doručení na adresu, ktorú žalobkyňa uviedla v roku 2002. Napokon žalobkyňa nepredložila žiadne vysvetlenie týkajúce sa zásielky z 9. januára 2008, ktorá bola poslaná na nesprávnu adresu a ktorá nie je uvedená v spise.

83 Zo všetkých uvedených skutočností vyplýva, že Komisia sa nedopustila žiadnej nedbanlivosti pri posielaní svojich zásielok žalobkyni.

O odmietnutí Komisie pristúpiť k prešetreniu dôkazných prostriedkov, ktoré boli predložené po ukončení auditu

84 Žalobkyňa sa domnieva, že Komisia mala zohľadniť pripomienky, ktoré vypracovala k audítorskej správe 9. novembra 2007 a 3. júna 2008 a následne mala znovuotvoriť audit.

85 Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa dostala audítorskú správu 6. novembra 2006 a že mala lehotu jeden mesiac na predloženie svojich pripomienok. Finančný riaditeľ žalobkyne poverený komunikáciou s audítorskou spoločnosťou žiadal predĺžiť lehotu na vyjadrenie k správe o jeden týždeň, to mu bolo umožnené 13. decembra 2006, ale napokon nepredložil žiadne pripomienky napriek dvom upomienkam z 10. a 17. januára 2007 a druhej žiadosti o predĺženie lehoty zo 17. januára 2007, ktorej bolo vyhovené. Žalobkyňa teda v poskytnutých lehotách nevypracovala k audítorskej správe žiadne pripomienky.

86 Komisia aj tak súhlasila, že preskúma informácie, ktoré dodala žalobkyňa 9. novembra 2007 a 3. júna 2008. Dňa 22. augusta 2008 však informovala žalobkyňu, že neprinášajú žiadnu novú skutočnosť, ktorá by odôvodnila opätovné začatie konania. V liste z 22. augusta 2008 Komisia pristúpila k preskúmaniu argumentov, ktoré predložila žalobkyňa, a konštatovala, že tieto neprinášajú žiadnu doplňujúcu informáciu, ktorá by odôvodnila opätovné začatie auditu, keďže sa týkajú otázky jej vedomosti o nadhodnotení personálnych nákladov a dôvodov, ktoré k tomuto nadhodnoteniu viedli, ale neprinášajú žiadne skutočnosti, ktoré by viedli k stanoveniu, že žalobkyňa náklady nenadhodnotila, čo zmluvné ustanovenia nepripúšťajú.

87 Treba konštatovať, že Komisia súhlasila so zohľadnením dôkazných prostriedkov, ktoré jej boli predložené po ukončení auditu a že tvrdenie, že odmietla preskúmať uvedené dôkazné prostriedky, je neopodstatnené.

88 Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že Komisia starostlivo a nestranne preskúmala všetky relevantné skutočnosti daného prípadu, a teda neporušila zásadu riadnej správy vecí verejných.

89 Siedmy žalobný dôvod, ako aj žalobu v celom rozsahu treba teda zamietnuť.

O trovách

90 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

91 Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Applied Microengineering Ltd znáša vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii.

Kanninen Wahl Soldevila Fragoso

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 27. septembra 2012.

Podpisy